

طبق آمارهای سال ۲۰۰۶ هر روز ۸۰۰۰ نفر یعنی هر ۱۰ ثانیه یک نفر بر اثر ایدز می‌میرد. ایدز به معنای سندرم اکتسابی ضعف سیستم ایمنی است و یک بیماری عفونی می‌باشد که عامل آن ویروس به نام اچ آی وی (HIV) است. این ویروس به سیستم ایمنی حمله می‌کند و آن را به شدت ضعیف می‌کند بطوریکه فرد مستعد ابتلا به بیماری های عفونی خطرناک و سرطان های مهلک می‌شود.

راه انتقال

ویروس اچ آی وی در بسیاری از ترشحات بدن وجود دارد اما فقط از طریق خون، منی، ترشحات واژن و شیر مادر می‌تواند منتقل شود. راه های انتقال عبارتند از:

- تماس جنسی شامل دهان، واژن و مقعد؛ این راه شایع ترین روش می‌باشد.
  - تزریق مکرر خون و پیوند اعضا؛ این روش بسیار نادر می‌باشد.
  - سرنگ مشترک در معتادین تزریقی
  - مادر آلوده به جنین حین بارداری
  - مادر آلوده به کودک از طریق شیر
- بطور کلی افرادی که چندین شریک جنسی دارند و همسران آن ها و معتادین تزریقی در معرض خطر زیادی قرار دارند.

علائم

پس از ورود ویروس به بدن، ممکن است فرد تا ۱۰ سال یا بیشتر علامتی نداشته باشد. در بعضی افراد ۲ تا ۴ هفته پس از ورود ویروس علائمی شبیه آنفولانزا مثل لرز، تب، تعریق شبانه و متورم شدن غدد ناحیه گردن ظاهر می‌شود. پس از این مرحله عفونت بتدریج طی چندین سال پیشرفت می‌کند و سیستم ایمنی را به شدت تضعیف و ناتوان می‌کند در این مرحله به آن ایدز می‌گویند. برخی افراد تا زمان تضعیف سیستم ایمنی یعنی تبدیل شدن عفونت به ایدز بدون علامت باقی می‌مانند و از بیماری خود اطلاعی ندارند اما می‌توانند دیگران را آلوده کنند. زمانی که سلول های سیستم ایمنی سی دی ۴ (CD4) نامیده می‌شوند به کمتر از ۲۰۰ عدد در میلی متر مکعب کاهش پیدا کند مرحله ایدز می‌باشد. علائم ایدز بستگی به نوع عفونت یا سرطان ناشی از ضعف سیستم ایمنی دارد که بطور کلی عبارتند از: تب خال، سل، عفونت قارچی ناحیه دهان و تناسلی، زونا، سرطان پوست و غدد لنفاوی، ذات الریه قارچی، مننژیت، اسپهال شدید و لاغری مفرط.

درمان

در حال حاضر ایدز درمان قطعی ندارد اما داروهایی وجود دارند که باعث کند شدن تکثیر ویروس در خون و در نتیجه کنترل و بهبود علائم و به تأخیر افتادن ورود به مرحله ایدز می‌شود. ذکر این نکته ضروری می‌باشد که رعایت دقیق رژیم درمانی تجویز شده در این بیماران بسیار اهمیت دارد زیرا در صورت عدم پیروی از دستورات پزشک احتمال بروز مقاومت نسبت به دارو وجود دارد.

پیش گیری

از انجائیکه بیشترین راه انتقال از طریق ارتباط جنسی می‌باشد نداشتن چندین شریک جنسی و متعهد بودن به همسر مهمترین راه پیش گیری می‌باشد. علاوه بر این افراد آلوده باید شریک جنسی خود را از این موضوع مطلع سازند و به هنگام تماس از کاندوم استفاده کنند شایان ذکر است که کاندوم راه پیش گیری قطعی نمی‌باشد و احتمال انتقال حتی با وجود استفاده از کاندوم وجود دارد. سایر راه های پیش گیری عبارتند از:

- در دسترس قرار دادن سرنگ استریل جهت معتادین تزریقی

بیمارستان شهدای پاکدشت

ایچ آی وی

9

ایدز

تهیه و تنظیم: واحد آموزش بیمارستان

بهار 95

منابع:

- 1- Managing your acquired immunodeficiency syndrome. Available from:
http://www.mdconsult.com/das/patient/body/238483380-3/0/10084/eng_chapter283.pdf
Accessed March 2011
- 2- AIDS. Available from:
<http://www.mdconsult.com/das/patient/body/238483380-3/1140172032/10041/30030.html>.
Accessed March 2011.
- 3- Smeltzer,S. & Bar,B. (2008).Brunner & Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing. 11th ed. Lippincott Williams &Wilkins.

- اجتناب از تماس مستقیم با ترشحات خونی به ویژه در کارکنان درمانی
- دریافت دارو در زمان بارداری در مادران آلوده؛ دریافت دارو باعث کاهش احتمال انتقال بیماری به جنین می شود.
- اجتناب از دادن شیر مادر آلوده به کودک
- نکته : در صورتیکه فردی احتمال می دهد که آلوده شده است حتماً با یکی از مراکز مشاوره بیماری های رفتاری تماس بگیرد. در یافت به موقع دارو در کنترل بیماری بسیار اهمیت دارد.